

Prilog III.

Postupak nadzorne provjere i ocjene (SREP)

010	Datum posljednjeg ažuriranja informacija u ovom obrascu	23. 9. 2025.
020	Područje primjene SREP-a (članci od 108. do 110. Direktive 2013/36/EU)	Opis pristupa nadležnog tijela u području primjene SREP-a uključujući: — vrste institucija na koje se primjenjuje / ne primjenjuje SREP, osobito ako se područje primjene razlikuje od onih predviđenih u Uredbi (EU) br. 575/2013 i Direktivi 2013/36/EU; — opći pregled načina na koji nadležno tijelo uzima u obzir načelo proporcionalnosti pri određivanju područja primjene SREP-a i učestalosti procjene raznih elemenata SREP-a
		Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015., 15/2018., 70/2019., 47/2020., 146/2020., 151/2022. i 145/2024.) Odluka o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera (NN, br. 87/2021. i 150/2024.) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/348 od 25. listopada 2018. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriteriji za procjenu utjecaja propasti institucije na financijska tržišta, druge institucije i na uvjete financiranja Smjernice u vezi s tumačenjem različitih okolnosti u kojima se smatra da institucija propada ili će vjerojatno propasti temeljem članka 32. stavka 6. Direktive 2014/59/EU (EBA/GL/2015/07) Smjernice o okidačima za primjenu mjera rane intervencije u skladu s člankom 27. stavkom 4. Direktive 2014/59/EU (EBA/GL/2015/03) Subjekti supervizije u skladu s člankom 178. stavkom 1. Zakona o kreditnim institucijama jesu kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i njihove podružnice izvan Republike Hrvatske, podružnice kreditnih institucija sa sjedištem u drugoj državi članici koje posluju u Republici Hrvatskoj, podružnice kreditnih institucija sa sjedištem u trećoj državi koje posluju u Republici Hrvatskoj, financijski holding i mješoviti financijski holding iz glave III.2.a. istog Zakona i kreditne institucije iz države članice u dijelu poslovanja koje se obavlja neposrednim pružanjem usluga na području Republike Hrvatske. Hrvatska narodna banka obavlja superviziju kreditnih institucija u opsegu kako je definiran člankom 180. Zakona o kreditnim institucijama i člancima 1. i 3. Odluke o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera. Hrvatska narodna banka provodi superviziju na pojedinačnoj i na konsolidiranoj razini grupe kreditnih institucija kako je određena člankom 278. Zakona o kreditnim institucijama. Kreditna se institucija prema članku 5. stavku 1. Zakona o kreditnim institucijama može osnovati kao banka, štedna banka, stambena štedionica ili kreditna institucija iz članka 4. stavka 1. točke 1. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 575/2013. Na temelju Odluke (EU) 2020/1016 Europske središnje banke od 24. lipnja 2020. o uspostavi bliske suradnje između Europske središnje banke i Hrvatske narodne banke (ESB/2020/31), Europska središnja banka od 1. listopada 2020. nadležno je tijelo za značajne nadzirane subjekte i značajne nadzirane grupe, dok je Hrvatska narodna banka nadležno tijelo za manje značajne nadzirane subjekte i manje značajne nadzirane grupe. Od 1. siječnja 2023., Hrvatska narodna banka postala je punopravni član jedinstvenoga nadzornoga mehanizma, pa Hrvatska narodna banka i Europska središnja banka izvršavaju svoje zadaće unutar jedinstvenoga nadzornoga mehanizma u skladu s člankom 6. Uredbe br. 1024/2013.

U opseg primjene supervizorskog procesa pregleda i procjene poslovanja uključene su sve kreditne institucije, s tim da se Hrvatska narodna banka pri utvrđivanju učestalosti i intenziteta obavljanja supervizorskog procesa rukovodi veličinom i značenjem kreditne institucije za bankovni sustav u Republici Hrvatskoj te vrstom, opsegom i složenosti poslova koje kreditna institucija obavlja (u skladu s člankom 180. stavkom 3. Zakona o kreditnim institucijama). Hrvatska narodna banka postupuje u skladu i s klasifikacijskim režimom Europske središnje banke (ESB), koji predstavlja ključno polazište za odlučivanje o intenzitetu SREP procjene. Prije svega, razlika između značajnih kreditnih institucija (SI) i manje značajnih kreditnih institucija (LSI) pruža osnovu za prilagođavanje intenziteta nadzora. Dodatno, Uredbom (EU) br. 575/2013. uveden je i pojam malih i jednostavnih kreditnih institucija (SNCI) koji daje osnovu za dodatnu mogućnost primjene načela razmjernosti. U skladu s metodologijom utvrđenom Okvirnom uredbom o SSM-u (Uredba (EU) br.468/2014.) određuju se visokorizični LSI-jevi i LSI-jevi sa značajnim utjecajem .

- LSI-jevi sa značajnim utjecajem – LSI-jevi se klasificiraju kao LSI-jevi sa značajnim utjecajem na osnovi kriterija kao što su veličina, važnost za gospodarstvo, prekogranične aktivnosti i poslovni model. LSI koji se na temelju Uredbe o kapitalnim zahtjevima smatra malom i jednostavnom kreditnom institucijom ne može biti klasificiran kao LSI sa značajnim utjecajem osim ako nije najveća kreditna institucija u jurisdikciji u kojoj su svi LSI-jevi klasificirani kao male i jednostavne kreditne institucije. Identifikacija LSI-jeva sa značajnim utjecajem provodi se jednom godišnje, a lista tih LSI-jeva objavljuje se na internetskoj stranici ESB-a.
- visokorizični LSI-jevi – LSI-jevi se klasificiraju kao visokorizični na osnovi procjene rizika i njihove usklađenosti s kapitalnim zahtjevima i zahtjevima vezanima uz financijsku polugu.

Način klasifikacije prevodi profil rizika, poslovni model ili veličinu LSI-jeva u više razina supervizorskog angažmana (u smislu učestalosti, opsega i dubine supervizorske procjene). Ažuriranje SREP procjene provodi se godišnje za svaki LSI, sveobuhvatna procjena svake godine ili svake druge ili treće godine, ovisno o kategorizaciji kreditne institucije. Hrvatska narodna banka provodi SREP procjenu LSI-jeva u skladu sa SSM SREP metodologijom ESB-a za LSI-jeve i EBA-inim smjernicama. Dodatno, Hrvatska narodna banka primjenjuje vlastitu metodologiju u postupku određivanja dodatnoga regulatornoga kapitala za pokriće neočekivanih gubitaka za rizike specifične za domaći bankovni sustav, za neadekvatan sustav upravljanja ili za druge okolnosti koje upućuju na značajnu supervizorsku zabrinutost. Dokumentirani sažetak opće SREP procjene izrađuje se najmanje jednom godišnje, neovisno o klasifikaciji institucije po kriteriju razine utjecaja. Sveobuhvatna procjena provodi se s minimalnom učestalošću koja ovisi o klasifikaciji institucije po kriteriju razine utjecaja te u skladu s pravilima višegodišnjeg pristupa SREP-u. Taj pristup dopušta supervizoru da svake godine prilagodi dubinu analize svakog rizika koji se može procijeniti ili provedbom sveobuhvatne SREP procjene (procjenjuju se razina rizika, kontrole rizika i relevantne potkategorije) ili kroz manje detaljnu, osnovnu SREP procjenu (analiza samo na razini rizične kategorije). U slučaju LSI-jeva koji nisu klasificirani kao LSI-jevi sa značajnim utjecajem, sveobuhvatna SREP procjena, koja uključuje sve materijalno značajne rizike, treba se provesti najmanje svake tri godine ili prije, ovisno o odluci supervizora i uzimajući u obzir rizični profil institucije.

Vezano za planiranje oporavka kao važnoga inputa pri procjeni internoga upravljanja i kontrola u okviru SREP procesa, Hrvatska narodna banka je za potrebe primjene pojednostavnjenih obveza pri izradi planova oporavka kreditnih institucija, sukladno članku 1. stavku 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/348 od 25. listopada 2018. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriteriji za procjenu utjecaja propasti institucije na financijska tržišta, druge institucije i na uvjete financiranja, internom metodologijom postavila odgovarajući kvantitativni prag.

030 **Procjena elemenata SREP-a**
(članci od 74. do 96. Direktive 2013/36/EU)

Opis pristupa nadležnog tijela procjeni pojedinih elemenata SREP-a (kako se navodi u EBA-inim Smjernicama o zajedničkim postupcima i metodologijama za SREP EBA/GL/2022/03) uključujući:

Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015., 15/2018., 70/2019., 47/2020., 146/2020., 151/2022. i 145/2024.)

Odluka o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera (NN, br. 87/2021. i 150/2024.)

Odluka o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije (NN, br. 20/2014. i 126/2017.)

— opći pregled postupka i metodologija primijenjenih na procjenu elemenata SREP-a, uključujući: 1. analizu poslovnog modela; 2. procjenu internog upravljanja i kontrola rizika na razini institucije; 3. procjenu rizika za kapital i 4. procjenu rizika za likvidnost i financiranje

— opći pregled načina na koji nadležno tijelo uzima u obzir načelo proporcionalnosti pri procjeni pojedinačnih elemenata SREP-a, uključujući način primjene kategorizacije institucija

Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012

Značajne kreditne institucije – za superviziju ovih institucija nadležan je ESB, detaljnije na: https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/srep/2023/html/ssm.srep202312_supervisorymethodology2023.en.html

Manje značajne kreditne institucije (LSI-jevi)

Hrvatska narodna banka provodi SREP procjenu LSI-jeva u skladu sa SSM SREP metodologijom ESB-a za LSI-jeve i EBA-inim smjernicama. Dodatno, Hrvatska narodna banka primjenjuje vlastitu metodologiju u postupku određivanja dodatnoga regulatornoga kapitala za pokriće neočekivanih gubitaka za rizike specifične za domaći bankovni sustav, za neadekvatan sustav upravljanja ili za druge okolnosti koje upućuju na značajnu supervizorsku zabrinutost. SREP procjena LSI-jeva u velikom se dijelu oslanja na kvantitativnu i kvalitativnu analizu i obuhvaća četiri elementa kako slijedi:

Element 1. Poslovni model – procjena kratkoročne i dugoročne održivosti poslovnog modela

Element 2. Interno upravljanje i upravljanje rizicima – procjena obuhvaća sljedeće kategorije: organizacijska struktura, upravljačko tijelo, funkcija upravljanja rizicima, funkcija usklađenosti, funkcija interne revizije, okvir upravljanja rizicima, remuneracija, kultura rizika te agregiranje podataka o rizicima i izvješćivanje o rizicima

Element 3. Rizici za kapital (tj. kreditni rizik, tržišni rizik, kamatni rizik u knjizi banke i operativni rizik/rizici informacijskih i komunikacijskih tehnologija) i adekvatnost kapitala – procjena rizika za kapital, preispitivanje internih procjena potrebnog kapitala institucije i internih procjena kapitala institucije na osnovi testiranja otpornosti na stres

- a) kreditni rizik – procjena kreditnog rizika temelji se na procjeni različitih portfelja i aspekata kao što su sastav i kvaliteta portfelja, kretanja i razvoj portfelja, sposobnost institucije za pokriće gubitaka: procjena obuhvaća mnoge potkategorije kao što su koncentracijski rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik države, rezidualni rizik, specijalizirano financiranje itd.
- b) tržišni rizik – procjena tržišnog rizika uključuje, ali nije ograničena na, procjenu: kamatnog rizika u knjizi trgovanja, rizika kreditne marže, rizika vlasničkih instrumenata, valutnog rizika (uključujući pozicije u zlatu), robnog rizika, rizika nastanka statusa neispunjavanja obveza i migracijskog rizika u knjizi trgovanja, rizika tržišne likvidnosti, rizika prilagodbe kreditnom vrednovanju te rizika povezanih s ostalim prilagodbama fer vrijednosti
- c) kamatni rizik i rizik kreditne marže u knjizi banke – procjena se provodi uzimajući u obzir dvije glavne perspektive: perspektiva ekonomske vrijednosti i perspektiva prihoda
- d) operativni rizik i rizici informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT rizici) – procjena je podijeljena na dvije glavne kategorije: operativni rizik te IKT rizici. Cilj procjene operativnog i IKT rizika jest utvrditi mogu li se razina gubitaka od operativnog rizika i njihova pokrivenost te razina IKT rizika smatrati adekvatnima, a procjenom okvira upravljanja ovim rizicima nastoji se utvrditi jesu li ti okviri primjereni za odgovarajuću identifikaciju, mjerenje, praćenje, izvješćivanje i umanjeње ovih rizika. Osim ovih dviju kategorija rizika, procjenjuje se i operativna otpornost institucije kako bi se utvrdilo može li institucija svoje kritične poslovne aktivnosti održati operativno otpornima i u uvjetima neplaniranih prekida/poremećaja.
- e) preispitivanje internih procjena potrebnoga kapitala institucije – cilj procjene jest procijeniti je li ICAAP okvir institucije pouzdan i proporcionalan prirodi, volumenu i složenosti aktivnosti institucije, provjerom npr. kako institucija identificira, mjeri i agregira svoje rizike, kako je ICAAP ugrađen u svakodnevno upravljanje institucijom, uključujući ulogu upravljačkog tijela i ulogu internih kontrola, validaciju i reviziju kao dio ICAAP upravljačkog okvira, kako ICAAP utječe na planiranje kapitala i kako je razmatrana anticipativna perspektiva
- f) preispitivanje internih procjena kapitala institucije na osnovi testiranja otpornosti na stres – procjena sposobnosti institucije da pokrije potrebe za kapitalom iz anticipativne perspektive, u slučaju stresnih gospodarskih i financijskih kretanja

Element 4. Rizici za likvidnost i financiranje i adekvatnost likvidnosti – procjena rizika za likvidnost, preispitivanje internih procjena potrebne likvidnosti institucije i internih procjena likvidnosti institucije na osnovi testiranja otpornosti na stres

Procjena rizika za kapital i rizika za likvidnost i financiranje usmjerena je na procjenu kvantitativne (razina rizika) i kvalitativne perspektive (kontrole rizika). Procjena poslovnog modela uključuje samo procjenu razine rizika, a procjena internog upravljanja i upravljanja rizicima obuhvaća samo procjenu kontrole rizika.

Dodatno, u cilju obuhvaćanja svih rizika koji nisu pokriveni ili nisu u potpunosti pokriveni kapitalnim zahtjevima iz Stupa I., provodi se procjena rizika prekomjerne financijske poluge kroz razmatranje pokretača rizika u područjima potencijalne financijske poluge, uljepšavanja financijskih izvještaja na kraju izvještajnog razdoblja (engl. *window dressing*) i kretanja ukupne mjere izloženosti pokazatelja financijske poluge te stavki isključenih iz zahtjeva za pokazatelj financijske poluge u Stupu I.

Svi rizični elementi ocjenjuju se ocjenama od 1 do 4 (ocjena 1 – nizak rizik, ocjena 4 – visok rizik) za razinu rizika i/ili za kontrole rizika. Te se dvije ocjene potom kombiniraju u ukupnu ocjenu (od 1 do 4) određenoga rizičnog elementa. Kombinacija ocjena svih rizičnih elemenata čini ukupnu SREP ocjenu. Takva ukupna SREP ocjena odražava opću procjenu supervizora o održivosti institucije: viša ocjena odražava viši rizik za održivost institucije koji proizlazi iz jedne ili nekoliko značajki njezina rizičnog profila.

Na temelju procjene i ocjene Hrvatska narodna banka utvrđuje osiguravaju li organizacija, strategije, politike, postupci i procedure koje je institucija primijenila te razina kapitala i likvidnosti koju institucija održava adekvatno upravljanje i pokrivanje njihovih rizika.

Primjena principa proporcionalnosti na obuhvat procjene zasniva se na konceptu materijalnog značaja. U okviru Elementa 3 (rizici za kapital), procjenjuju se, i ocjenjuju, samo oni rizici koji su prepoznati kao materijalno značajni za instituciju. Rizične kategorije Poslovni model i Interno upravljanje i upravljanje rizicima, kao i dvije kategorije Elementa 4 (rizik kratkoročne likvidnosti i rizik održivosti financiranja) smatraju se materijalno značajnima za sve LSI-jeve i stoga se odgovarajuće procjene trebaju provoditi uvijek. Materijalni značaj rizika proizlazi iz njegova učinka na bonitetne elemente institucije u slučaju da se taj rizik materijalizira.

Više detalja o primijenjenoj ESB-ovoj metodologiji može se pronaći na:
https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/lis/srep_for_lsis/html/index.hr.html

040 **Provjera i ocjena postupka procjene adekvatnosti internoga kapitala (ICAAP) i postupka procjene adekvatnosti interne likvidnosti (ILAAP)**
 (članci 73., 86., 97. i 98. Direktive 2013/36/EU)

Opis pristupa nadležnog tijela provjeri i ocjeni postupka procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i postupka procjene adekvatnosti interne likvidnosti (ILAAP) kao dio SREP-a, a osobito ocjeni pouzdanosti izračuna kapitala i likvidnosti na osnovi ICAAP-a i ILAAP-a za potrebe određivanja dodatnih kapitalnih zahtjeva i kvantitativnih likvidnosnih zahtjeva, uključujući:
 — pregled metodologije na osnovi koje nadležna tijela vrše provjeru ICAAP-a i ILAAP-a institucija
 —informacije/upućivanja koja se odnose na zahtjeve nadležnih tijela o dostavljanju informacija

Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015., 15/2018., 70/2019., 47/2020., 146/2020., 151/2022. i 145/2024.)

Odluka o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije (NN, br. 20/2014. i 126/2017.)

Smjernice o informacijama o postupku procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i postupku procjene adekvatnosti interne likvidnosti (ILAAP) koje se prikupljaju za potrebe postupka nadzorne provjere i ocjene (SREP) (EBA/GL/2016/10)

Smjernice za testiranje otpornosti institucija na stres (EBA/GL/2018/04)

U postupku supervizije poslovanja LSI-ja Hrvatska narodna banka ocjenjuje sigurnost i stabilnost poslovanja kreditne institucije, pri čemu, među ostalim, procjenjuje i adekvatnost ustrojenog postupka procjenjivanja i održavanja internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije.

Pouzdanost ICAAP-a/ILAAP-a procjenjuje se na osnovi sljedećih kriterija:

- koje se odnose na ICAAP i ILAAP, osobito o vrsti informacija koje treba dostaviti
- informacije o tome mora li institucija provesti neovisnu provjeru ICAAP-a i ILAAP-a
- potpunost informacija - kako su određene Smjernicama o informacijama o postupku procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i postupku procjene adekvatnosti interne likvidnosti (ILAAP) koje se prikupljaju za potrebe postupka nadzorne provjere i ocjene (SREP)
 - granularnost – u izračunima/metodologijama u sklopu ICAAP-a / ILAAP-a izračuni bi se trebali moći raščlaniti po vrsti rizika
 - vjerodostojnost – izračuni/metodologije koji se upotrebljavaju trebali bi uvjerljivo pokrivati rizik koji bi oni trebali obuhvatiti i trebali bi se temeljiti na priznatim ili primjerenim metodama i razboritim pretpostavkama
 - jasnoća – osnovni pokretači izračuna/metodologija trebali bi biti jasno navedeni. Institucije bi trebale objasniti dijelove upotrijebljenih metoda koji su najviše podložni pogreškama te kako su one riješene i ispravljene u konačnom izračunu u sklopu ICAAP-a / ILAAP-a i
 - usporedivost – trebalo bi uzeti u obzir razdoblje držanja / rizično razdoblje i razine pouzdanosti izračuna u sklopu ICAAP-a / ILAAP-a.

Procjena pokriva pet glavnih područja:

- unutarne upravljanje i uloge upravljačkog tijela te višeg rukovodstva
- planiranje kapitala / strategija financiranja i planiranje likvidnosti
- oblikovanje scenarija i testiranje otpornosti na stres, plan financiranja u kriznim situacijama
- interne kontrole, neovisne provjere i dokumentacija o ICAAP-u / ILAAP-u
- podaci, infrastruktura, obuhvat rizika, upravljanje rizicima i agregiranje podataka o rizicima

Procjena ICAAP-a / ILAAP-a rezultira ocjenom (od 1 do 4) koja označuje ICAAP / ILAAP kao izvrstan/adekvatan/loš/neadekvatan. Ako se ICAAP/ILAAP izračuni smatraju pouzdanima ili djelomično pouzdanima, ti se izračuni uzimaju u obzir kao jedna od ključnih ulaznih informacija u određivanju iznosa kapitala koji se smatra adekvatnim za instituciju i u određivanju dodatnih kapitalnih zahtjeva.

Kreditna institucija dužna je dostavljati pisano izvješće Hrvatskoj narodnoj banci o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti. Prema članku 19. Odluke o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije izvješće minimalno treba uključivati pregled trenutnoga financijskog stanja / poslovnog modela i njegove očekivane promjene u idućem razdoblju, organizacijski ustroj, s opisom ovlasti i odgovornosti dodijeljenih različitim funkcijama i organizacijskim jedinicama koje su uključene u postupak procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti, opis metodologija primijenjenih za određivanje potrebnoga internoga kapitala i interne likvidnosti, opis sustava mjerenja/procjene rizika, način kontrole i tehnike smanjivanja za značajne vrste rizika, opis testiranja otpornosti na stres kojima se kreditna institucija koristi u postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti i njihove rezultate, vlastitu procjenu postupka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti koja bi trebala identificirati slabosti i nedostatke u samom postupku i pravodobne korektivne mjere koje će se poduzeti radi njihova otklanjanja i, ako je kreditnoj instituciji nadređeno društvo sa sjedištem izvan Republike Hrvatske, način usklađivanja postupka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije s postupkom koji provodi nadređena kreditna institucija. Sadržaj izvješća detaljnije je određen člankom 19. Odluke o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije.

Na temelju članka 5. stavka 3. Odluke o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije unutarnja revizija kreditne institucije dužna je najmanje jednom godišnje provesti procjenu prikladnosti postupka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti.

050	Ukupna procjena na temelju SREP-a i nadzorne mjere	Opis pristupa nadležnog tijela ukupnoj procjeni na temelju SREP-a (sažetak) i primjeni	Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015., 15/2018., 70/2019., 47/2020., 146/2020., 151/2022. i 145/2024.)
-----	---	--	---

(članci 102. i 104.
Direktive 2013/36/EU)

nadzornih mjera na temelju te procjene
Opis načina na koji su rezultati SREP-a povezani s primjenom mjera rane intervencije u skladu s člankom 27. Direktive 2014/59/EU i utvrđivanjem uvjeta po kojima se može smatrati da institucija propada ili će vjerojatno propasti u skladu s člankom 32. te direktive.

Odluka o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera (NN, br. 87/2021. i 150/2024.)

Smjernice o okidačima za primjenu mjera rane intervencije u skladu s člankom 27. stavkom 4. Direktive 2014/59/EU (EBA/GL/2015/03)

Na temelju supervizorske procjene i ocjene, Hrvatska narodna banka utvrđuje osiguravaju li organizacija, strategije, politike, postupci i procedure koje je LSI primijenila te razina kapitala i likvidnosti koju LSI održava, adekvatno upravljanje i pokrivanje njihovih rizika. Ukupna SREP ocjena jest ocjena održivosti poslovanja kreditne institucije te čini jednu od osnova za poduzimanje supervizorskih mjera, uključujući i mjere rane intervencije. Hrvatska narodna banka nalaže supervizorske mjere radi pravodobnog poduzimanja aktivnosti za poboljšanje sigurnosti i stabilnosti poslovanja kreditne institucije te otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti. Supervizorske su mjere detaljno propisane u poglavljima XVIII.3., XVIII.4. i XIX. Zakona o kreditnim institucijama i poglavlju V. Odluke o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera.

Supervizorske mjere provode se na osnovi rješenja ili sporazuma o razumijevanju, u kojima su obvezno navedeni rok i način postupanja kreditne institucije radi otklanjanja nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju. Hrvatska narodna banka, po obavljenoj superviziji, može s kreditnom institucijom sklopiti sporazum o razumijevanju ako utvrdi slabosti ili nedostatke u poslovanju kreditne institucije koje nemaju značenje kršenja propisa, ako po obavljenoj superviziji ocijeni potrebnim da kreditna institucija poduzme radnje i postupke za poboljšanja u poslovanju ili ako je prema podacima kojima raspolaže opravdano očekivati da će u sljedećih 12 mjeseci doći do kršenja propisa. U skladu s člankom 220. Zakona o kreditnim institucijama Hrvatska narodna banka pravovremeno će rješenjem naložiti kreditnoj instituciji supervizorske mjere ako u okviru svojih supervizorskih ovlasti utvrdi:

- 1) da je kreditna institucija svojim radnjama ili propuštanjem određenih radnji postupila protivno Zakonu o kreditnim institucijama, Uredbi (EU) br. 575/2013 ili drugim propisima kojima se uređuje poslovanje kreditne institucije
- 2) da je prema podacima kojima raspolaže opravdano očekivati da će u sljedećih 12 mjeseci doći do kršenja odredbi ovoga Zakona, Uredbe (EU) br. 575/2013 ili drugih propisa kojima se uređuje poslovanje kreditne institucije
- 3) slabosti ili nedostatke u poslovanju kreditne institucije koje nemaju značenje kršenja propisa ili
- 4) da je potrebno da kreditna institucija poduzme radnje i postupke za poboljšanje poslovanja.

Člankom 323.a Zakona o kreditnim institucijama strankama je omogućeno pravo na izjašnjavanje.

Ako na osnovi provedene SREP procjene Hrvatska narodna banka utvrdi da rizici ili elementi rizika kojima je kreditna institucija izložena nisu ili nisu u potpunosti pokriveni kapitalnim zahtjevima iz Stupa I., naložit će, u skladu s odredbama članka 228. stavak 1. Zakona o kreditnim institucijama, supervizorsku mjeru dodatnoga regulatornoga kapitala (P2R).

Smatrat će se da rizici ili elementi rizika nisu ili nisu u potpunosti pokriveni kapitalnim zahtjevima samo ako su iznosi, vrsta i raspodjela regulatornoga kapitala koji je Hrvatska narodna banka, uzimajući u obzir i procjenu koju je u skladu s člankom 113. stavkom 2. ovoga Zakona izradila kreditna institucija, procijenila primjerenim viši od kapitalnih zahtjeva propisanih dijelom trećim, četvrtim i sedmim Uredbe (EU) br. 575/2013 i poglavljem 2. Uredbe (EU) 2017/2402. Hrvatska narodna banka procjenjuje za svaki rizik pojedinačno primjereni iznos kapitala i to utvrđivanjem, procjenom i kvantificiranjem rizika kojima je kreditna institucija izložena te pritom uzima u obzir njezin profil rizičnosti.

Iznos primjerenog regulatornog kapitala Hrvatska narodna banka utvrđuje uzimajući u obzir zahtjeve iz Stupa I., koji predstavljaju minimalne zahtjeve, rezultate procjene internih kapitalnih zahtjeva kako ih je kreditna institucija procijenila u sklopu ICAAP-a ako se smatraju pouzdanima ili djelomično pouzdanima, rezultate usporedbe u odnosu na supervizorske referentne vrijednosti, rezultate svih relevantnih prethodnih supervizorskih aktivnost te druge relevantne parametre, uključujući i supervizorsku prosudbu.

Na osnovi rezultata provedene SREP procjene Hrvatska narodna banka razmatra te odlučuje i o potrebi nalaganja posebnih zahtjeva odnosno mjera za likvidnost, kvalitativnih ili kvantitativnih, kojima su obuhvaćeni likvidnosni rizici kojima je kreditna institucija izložena. Pri odlučivanju o primjeni ovih mjera Hrvatska narodna banka vodi računa o modelu poslovanja kreditne institucije, njezinim sustavima, procesima i mehanizmima, a osobito o zahtjevima za likvidnost te o nalazima supervizije provedene u skladu s člankom 180. Zakona o kreditnim institucijama.

U skladu s člankom 228.a Zakona o kreditnim institucijama kreditne institucije dužne su procijeniti i održavati razinu internoga kapitala na razini dostatnoj za pokriće svih rizika kojima su izložene te osigurati da njihov regulatorni kapital pokriva i potencijalne gubitke koji proizlaze iz stresnih scenarija, uključujući i rizike utvrđene u sklopu nadzornog testiranja otpornosti na stres iz članka 180. stavka 5. istog Zakona. Smjernice o dodatnom regulatornom kapitalu za manje značajne kreditne institucije Hrvatska narodna banka utvrđuje na osnovi rezultata provedenog nadzornog testiranja otpornosti na stres, a u nedostatku tih rezultata može uzeti u obzir i druge izvore informacija kao što su primjerice rezultati provedenih testiranja otpornosti na stres koje je provela kreditna institucija u sklopu ICAAP-a, rezultati nadzornog testiranja otpornosti na stres drugih kreditnih institucija ili postojeća razina smjernica o dodatnom regulatornom kapitalu.

Pri utvrđivanju smjernica o dodatnom regulatornom kapitalu (P2G) na osnovi rezultata provedenoga sveobuhvatnog nadzornog testiranja otpornosti na stres za manje značajne kreditne institucije Hrvatska narodna banka primjenjuje pristup zasnovan na razredima, pri čemu je svakom razredu pridružen raspon moguće razine P2G-a. Proces utvrđivanja P2G-a odvija se u dva koraka:

Korak 1

U prvom koraku, kreditne institucije svrstavaju se u jedan od tri razreda, prema najvećem smanjenju njihove stope redovnog osnovnoga kapitala u testu otpornosti na stres i utvrđuje se inicijalna razina P2G-a za svaku pojedinačnu instituciju.

Korak 2

U drugom koraku, inicijalna razina P2G-a utvrđena za kreditnu instituciju u prvom koraku može se, primjenom supervizorske stručne prosudbe, prilagoditi unutar raspona razreda u koji je ta kreditna institucija svrstana i potom se donosi odluka o konačnoj razini P2G-a. U iznimnim slučajevima, a uzimajući u obzir specifične, individualne okolnosti neke kreditne institucije, kao što je njezin rizični profil ili godina u kojoj je njezina stopa redovnog osnovnoga kapitala dosegla najnižu točku u stresu, može se utvrditi razina P2G-a izvan raspona razreda u koji je ta kreditna institucija svrstana u prvom koraku.

Za SREP proces u 2025. Hrvatska narodna banka primjenjuje sljedeće razrede i raspone:

Smanjenje stope redovnog osnovnoga kapitala u sveobuhvatnom nadzornom testu otpornosti na stres	Raspon primjenjivog P2G-a
0 – 5 p. b.	0 – 1,5 p. b.
5 – 10 p. b.	0,50 – 2,5 p. b.
više od 10 p. b.	više od 0,75 p. b.

Rasponi razreda preispituju se nakon svakoga provedenog sveobuhvatnog nadzornog testiranja otpornosti na stres.

Na manje značajne kreditne institucije koje ne dostave odgovarajuće podatke, te na taj način onemogućavaju pouzdano provođenje sveobuhvatnoga nadzornog testiranja otpornosti na stres za tu instituciju, primijenit će se razina P2G-a jednaka najvišem pojedinačnom P2G-u utvrđenom u sklopu provedenoga sveobuhvatnog nadzornog testiranja otpornosti na stres za manje značajne kreditne institucije u referentnoj godini.

Na značajne kreditne institucije, za čiju je superviziju nadležan ESB, primjenjuje se ESB-ova metodologija za utvrđivanje P2G-a, koja se može pronaći na poveznici <https://www.bankingsupervision.europa.eu/activities/srep/html/p2g.en.html>.

U skladu s odredbama EBA smjernica o okidačima za primjenu mjera rane intervencije u skladu s člankom 27. stavkom 4. Direktive 2014/59/EU (EBA/GL/2015/03) ukupna SREP ocjena 4 ili kombinacija ukupne SREP ocjene 3 i SREP ocjena 4 za najmanje jedan od 4 SREP elementa predstavlja okidač za donošenje odluke o primjeni supervizorskih mjera u fazi rane intervencije.

Hrvatska narodna banka utvrđuje da manje značajna kreditna institucija propada ili će vjerojatno propasti ako je ispunjen jedan ili više sljedećih uvjeta:

1. manje značajna kreditna institucija krši ili postoje objektivni elementi na temelju kojih se utvrđuje da će uskoro prekršiti zahtjeve za zadržavanje odobrenja za rad na način kojim bi se opravdalo povlačenje ovlaštenja, uključujući ali ne ograničujući se na gubitke koje je manje značajna kreditna institucija pretrpjela ili je moguće da će pretrpjeti, a kojima će se istrošiti sav njezin regulatorni kapital ili njegov znatan iznos
 2. imovina manje značajne kreditne institucije je manja od njezinih obveza ili postoje objektivne okolnosti na temelju kojih se utvrđuje da će uskoro biti manja od njezinih obveza
 3. manje značajna kreditna institucija nije u mogućnosti ispunjavati svoje obveze o njihovu dospjeću ili postoje objektivne okolnosti koje upućuju da ih uskoro neće moći ispunjavati
 4. je nužna izvanredna javna financijska potpora osim ako se, kako bi se otklonila ozbiljna smetnja u gospodarstvu Republike Hrvatske i očuvala financijska stabilnost, ta izvanredna javna financijska potpora daje u nekom od sljedećih oblika:
 - a) državno jamstvo za likvidnosnu potporu koju daje središnja banka u skladu s uvjetima koje je sama odredila
 - b) državno jamstvo za novoizdane obveze manje značajne kreditne institucije
 - c) ulaganje u regulatorni kapital ili kupnja instrumenata kapitala po tržišnim cijenama i pod određenim uvjetima.
- Supervizorske mjere u fazi rane intervencije propisane su člankom 235.a Zakona o kreditnim institucijama.
-